

KHỞI ĐỘNG

Bài hát nói về điều gì?

Các bạn nhỏ trong bài hát hát về Trái Đất của mình.

Trong bài hát có từ nào được nhắc lại nhiều lần?

Trái Đất này là của chúng mình

Các từ ngữ được lặp lại nhiều lần người ta gọi là gì?

Điệp ngữ

Tiếng Việt

**Luyện tập về điệp từ,
điệp ngữ**

Yêu cầu cần đạt

Củng cố được những hiểu biết về biện pháp điệp từ, điệp ngữ, khơi gợi sự hứng thú của HS

1. Xác định điệp từ, điệp ngữ trong những câu thơ, đoạn văn ở cột A. Chọn câu, đoạn phù hợp với ý nêu tác dụng của biện pháp đó ở cột B.

A

a. Ngủ yên, ngủ yên, cò ơi, chớ sợ
Cành có mềm mẹ đã sẵn tay nâng.
(Chế Lan Viên)

b. Trong đầm gì đẹp bằng sen
Lá xanh, bông trắng, lại chen nhị vàng
Nhị vàng, bông trắng, lá xanh
Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.
(Ca dao)

c. Thoắt cái, lá vàng rơi trong khoảnh khắc
mùa thu. Thoắt cái, trắng long lanh một cơn
mưa tuyết trên những cành đào, lê, mận.
Thoắt cái, gió xuân hây hây nồng nàn với
những bông hoa lay ơn màu đen nhung
hiếm quý.
(Nguyễn Phan Hách)

B

Làm nổi bật các bộ phận của hoa sen, phần nào cũng đẹp đẽ, từ đó nhấn mạnh vẻ đẹp bình dị mà thanh cao của loài hoa này.

Làm nổi bật sự thay đổi nhanh chóng của vạn vật.

Lặp lại lời vỗ về của “cò mẹ”, tạo nên âm hưởng của lời ru ngọt ngào, qua đó nhấn mạnh tình yêu thương của “cò mẹ” đối với con.

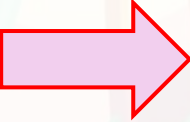
Thảo luận nhóm 4

A

a. Ngủ yên, ngủ yên, cò ơi, chớ sợ
Cành có mềm mẹ đã sẵn tay nâng.

(Chế Lan Viên)

Lặp lại từ “ngủ yên”, là lời ru ngọt ngào của cò mẹ, qua đó nhấn mạnh tình yêu thương của cò mẹ đối với con.

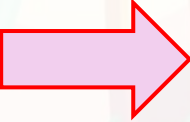
b. Trong đầm gì đẹp bằng sen

Lá xanh, bông trắng, lại chen nhị vàng

Nhị vàng, bông trắng, lá xanh

Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.

(Ca dao)

Lặp lại các từ “lá xanh, bông trắng, nhị vàng”, nhằm làm nổi bật các bộ phận của hoa sen, từ đó nhấn mạnh vẻ đẹp bình dị của loài hoa.

c. Thoắt cái, lá vàng rơi trong khoảnh khắc mùa thu. Thoắt cái, trắng long lanh một cơn mưa tuyết trên những cành đào, lê, mận. Thoắt cái, gió xuân hây hây nồng nức với những bông hoa lay ơn màu đen nhung hiếm quý.

(Nguyễn Phan Hách)

Lặp lại từ “thoắt cái” nhằm làm nổi bật sự thay đổi của vạn vật.

Xác định điệp từ, điệp ngữ trong những câu thơ, đoạn văn ở cột A. Chọn câu, đoạn phù hợp với ý nêu tác dụng của biện pháp đó ở cột B.

A

a. Ngủ yên, ngủ yên, cò ơi, chớ sợ
Cành có mềm mẹ đã sẵn tay nâng.
(Chế Lan Viên)

b. Trong đầm gì đẹp bằng sen
Lá xanh, bông trắng, lại chen nhị vàng
Nhị vàng, bông trắng, lá xanh
Gần bùn mà chẳng hôi tanh mùi bùn.
(Ca dao)

c. Thoắt cái, lá vàng rơi trong khoảnh khắc
mùa thu. Thoắt cái, trắng long lanh một cơn
mưa tuyết trên những cành đào, lê, mận.
Thoắt cái, gió xuân hây hây nồng nức với
những bông hoa lay ơn màu đen nhung
hiếm quý.
(Nguyễn Phan Hách)

B

Làm nổi bật các bộ phận của hoa sen, phần nào cũng đẹp đẽ, từ đó nhấn mạnh vẻ đẹp bình dị mà thanh cao của loài hoa này.

Làm nổi bật sự thay đổi nhanh chóng của vạn vật.

Lặp lại lời vỗ về của “cò mẹ”, tạo nên âm hưởng của lời ru ngọt ngào, qua đó nhấn mạnh tình yêu thương của “cò mẹ” đối với con.

2. Xác định điệp từ, điệp ngữ trong đoạn thơ dưới đây và nêu tác dụng của biện pháp. điệp từ, điệp ngữ đó.

Nếu thế giới không có trẻ con
Ai sẽ dạy bông hoa học nói
Ai sẽ tô biển hoa màu vàng
Ai sẽ nhốt hương thơm vào túi?
(Thục Linh)

THẢO LUẬN NHÓM ĐÔI

Nếu thế giới không có trẻ con
Ai sẽ dạy bông hoa học nói
Ai sẽ tô biển hoa màu vàng
Ai sẽ nhốt hương thơm vào túi?
(Thục Linh)

Từ lặp lại từ “ai” nhằm nhấn mạnh sự thiếu vắng của thế giới này nếu không có trẻ con.

3. Viết 2 – 3 câu thể hiện tình cảm, cảm xúc về một đoạn thơ, đoạn văn ở bài tập 1 hoặc bài tập 2, trong đó có sử dụng biện pháp điệp từ, điệp ngữ.

Ví dụ: Trẻ con thật sự là những mầm non của thế giới, không có trẻ con, thế giới có lẽ đã thật nhạt nhẽo. Không ai thơ thẩn nói chuyện vui đùa cùng hoa lá, không ai hồn nhiên tô nước biển một màu vàng ươm, không ai nhốt hương thơm vào túi,... Những việc tưởng chừng vô nghĩa, vô lí nhưng là cách mà trẻ con đến với thế giới, cách mà thế giới đẹp hơn và vui hơn nhờ trẻ con.

VẬN DỤNG

Chỉ ra điệp từ, điệp ngữ trong bài thơ dưới đây. Nêu tác dụng của việc sử dụng biện pháp điệp từ, điệp ngữ đó .

MƯA

Mưa rơi tí tách

Hạt trước hạt sau

Không xô đẩy nhau

Xếp hàng lần lượt

Mưa vẽ trên sân

Mưa dàn trên lá

Mưa rơi trắng xóa

Bong bóng phập phồng

Mưa nâng cánh hoa

Mưa gọi chồi biếc

Mưa rửa sạch bụi

Như em lau nhà.

Mưa rơi, mưa rơi

Mưa là bạn tôi

Mưa là nốt nhạc

Tôi hát thành lời...

Các từ ngữ lặp đi lặp lại nhằm nhấn mạnh hình ảnh những hạt mưa rơi.

DẶN DỒ

GV ĐIỀN VÀO ĐÂY

GV ĐIỀN VÀO ĐÂY

GV ĐIỀN VÀO ĐÂY

GV ĐIỀN VÀO ĐÂY

TẠM BIỆT VÀ HẸN GẶP LẠI

